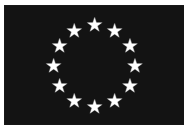

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

10.11.2004

B6-0162/04

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 103 odsekom 2 rokovacieho poriadku

predkladá Jan Marinus Wiersma

v mene Výboru pre zahraničné veci

o vojenskej operácii Európskej únie v Bosne a Hercegovine ALTHEA

Uznesenie Európskeho parlamentu o vojenskej operácii Európskej únie v Bosne a Hercegovine ALTHEA

Európsky parlament,

- so zreteľom na spoločnú akciu Rady 2004/570/SZBP zo dňa 12. júla 2004 o vojenskej operácii Európskej únie v Bosne a Hercegovine¹,
  - so zreteľom na článok 21 Zmluvy o Európskej únii,
  - so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 10. apríla 2002 o Európskej bezpečnostnej a obrannej politike (EBOP) a o vzťahoch medzi EÚ a NATO²,
  - zo zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu o Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike (hlavné aspekty a základné rozhodnutia), najmä uznesenia z 26. septembra 2002³ a z 23. októbra 2003⁴,
  - so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 13. marca 2003 o operácii EBOP v bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko⁵,
  - so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 10. apríla 2003 o novej Európskej bezpečnostnej a obrannej štruktúre⁶,
  - so zreteľom na článok 103 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. berúc na vedomie spoločnú akciu Rady z 12. júla 2004 a vyhlásenie misie EBOP Európskou radou, s krycím menom „ALTHEA“ do Bosny a Hercegoviny, ktorá sa stane prvou vojenskou misiou Európskej únie vo väčšom rozsahu s približne 7 000 člennou vojenskou posádkou v porovnaní s predchádzajúcimi menšími misiami „Concordia“ (približne 350 členná vojenská posádka) v bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko a „Artemis“ (približne 1 400 členná vojenská posádka) v Kongu,
- B. s presvedčením, že akákoľvek operácia EÚ, ktorá môže siahnuť po použití sily presahujúcej úlohy súčasnej politickej misie EÚ v Bosne a Hercegovine sa má usilovať o získanie rozsiahlej podpory verejnosti a splniť najvyššie normy demokratickej legitimity,
- C. pripomínajúc rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1551 (prijatú 9. júla 2004), ktorá pripomína stranám, že sa zaviazali plne spolupracovať s Medzinárodným tribunálom

---

¹ Ú. v. L 252, 28.07.04, str. 10

² Ú. v. C 127 E, 29.05.03, str. 579

³ Ú. v. C 273 E, 14.11.2003, str. 295

⁴ Ú. v. C 82 E, 1.4.2004, str. 599

⁵ Ú. v. C61, 10.3.2004, str. 379

⁶ Ú. v. C64 E, 12.3. 2004, str. 599

pre bývalú Juhosláviu a vydať tribunálu všetky osoby, voči ktorým tribunál vzniesol obvinenia,

- D. berúc na vedomie podporu tejto misie zo strany Bezpečnostnej rady OSN¹, ktorá prevezme do konca roku 2004 väčšinu úloh teraz uskutočňovaných prostredníctvom operácie stabilizačných síl (SFOR) Severoatlantickej aliancie (NATO),
- E. berúc na vedomie, že spoločné náklady na operáciu sa odhadujú na 71,7 miliónov eur a že táto suma je v súlade s článkom 28 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii priamo hradená členskými štátmi a spravovaná mechanizmom „ATHENA“, založeným rozhodnutím Rady 2004/197/SZBP z 23. februára 2004²,
- F. berúc na vedomie, že bezpečnostná situácia v Bosne a Hercegovine sa od skončenia vojny v roku 1995 výrazne zlepšila, ale že v krajine často dochádza k ohrozeniu bezpečnosti, ktoré si vyžaduje pozornosť, najmä ohrozenie, vyplývajúce z organizovaného zločinu a korupcie, medzinárodného terorizmu, občianskych nepokojov a etnických napätí,
- G. zdôrazňujúc, že súčasný krehký inštitucionálny rámec, ktorý vyšiel z Daytonských dohôd v roku 1995, neumožňuje štátu Bosna a Hercegovina, aby dokázal úspešne a efektívne čeliť uvedeným hrozbám,
- H. konštatujúc ďalej, že stovky tisíciek utečencov sa doposiaľ nemohli vrátiť a že jedným z dôvodov je skutočnosť, že veľké časti územia sú zamorené pozemnými mínami, ako protipechotnými, tak aj protitankovými, a sú preto extrémne nebezpečné; dodávajúc, že odstraňovanie mín je základnou podmienkou pre hospodársky rozvoj a stabilitu, najmä pokiaľ ide o cestovný ruch a poľnohospodárstvo,
- I. dôrazne odporúčajúc prijatie mierovej dohody medzi Bosnou a susediacimi krajinami, ktorá by novelizovala Daytonské dohody a vytvorila vzájomnú dôveru, popri formálnych bilaterálnych zmluvách o spolupráci predtým, ako sa začnú rokovania o členstve v EÚ; konštatujúc, že mierové dohody môžu byť vypracované na medzinárodnej konferencii, na ktorej sa stretnú všetky krajiny regiónu, členské štáty EÚ, OSN a USA;
- J. uznávajúc, že stabilizačné sily (SFOR) vedené NATO-m zohrali významnú úlohu pri zachovaní mieru a bezpečnosti v Bosne a Hercegovine a prispeli k zabezpečeniu udržateľnej stability a k odvráteniu nového výbuchu násillia,
- K. berúc na vedomie, že NATO chce ponechať hlavné sídlo v Sarajeve s približne 250 vojenskými a civilnými zamestnancami, ktorých prvoradou úlohou bude pokračovať v dialógu NATO s Bosnou a Hercegovinou o reforme obrany, prevziať spoločnú zodpovednosť s EÚ za opatrenia na boj proti terorizmu a za všetky záležitosti súvisiace s hľadaním obvinených vojnových zločincov; zdôrazňuje, že zadržanie a vydanie obvinených vojnových zločincov je skúškou dôveryhodnosti medzinárodného spoločenstva, NATO a v konečnom dôsledku aj Európskej únie a predpokladom

¹ UNSCR 1551 (2004) prijatá 9. júla 2004

² Ú. v. L63 z 28. februára 2004, str. 68

ďalšieho zmierenia,

- L. zdôrazňujúc, že stabilizácia Bosny a Hercegoviny je mimoriadne dôležitá pre stabilitu celého regiónu a že posilnenie inštitúcií by mohlo rozhodujúcou mierou prispieť k dlho očakávanému riešeniu problémov súvisiacich s inštitucionálnym usporiadaním a štátnosťou okolitých krajín;
1. víta nový koordinovaný a koherentný prístup EÚ k Bosne a Hercegovine, ktorý zahŕňa komplexnú Stratégiu pre Bosnu a Hercegovinu¹, nový mandát pre Osobitného predstaviteľa EÚ², občianske aspekty ako Stabilizačný a asociačný proces (SAP) a programy Pomoc spoločenstva pre rekonštrukciu, rozvoj a stabilizáciu (CARDS), policajnú misiu Európskej únie³ ako aj nadchádzajúcu misiu vojenských stabilizačných síl „Althea“;
  2. opäť odsudzuje nezúčastnenosť Európskeho parlamentu, limity vyplývajúce zo zmlúv týkajúce sa práva Parlamentu byť konzultovaný a obmedzené poskytovanie informácií;
  3. ľutuje rozhodnutie financovať túto misiu príspevkami mimo normálneho rozpočtu Európskej únie;
  4. je presvedčený, že operácia „Althea“ by mala posilniť komplexný prístup EÚ k Bosne a Hercegovine a mala by podporiť pokrok tejto krajiny smerom k možnému členstvu v EÚ; víta aj vyhlásenia o tom, že účelom týchto krokov je posilnenie miestnej policajnej kapacity a boja proti organizovanému zločinu s postupným odovzdaním zodpovednosti za bezpečnosť do rúk miestnych orgánov;
  5. podporuje „Stabilizačný a asociačný proces“ v Bosne a Hercegovine, ktorý tvorí nevyhnutný rámec priblíženia tejto krajiny k EÚ; víta nový mandát Osobitného predstaviteľa EÚ, Lorda Ashdowna na uplatnenie komplexného balíčka podpory pre Bosnu a Hercegovinu, avšak opäť poukazuje na skutočnosť, že Bosna a Hercegovina sa musí spoľahnúť najmä na vlastné sily;
  6. víta rozhodnutie EÚ o využití zariadení a kapacít NATO na misiu „Althea“ a tým potvrdzuje spoluprácu medzi oboma organizáciami a uplatňuje dohodu z decembra 2002 o prístupe EÚ k plánovacím a kontrolným zariadeniam NATO (“Berlín Plus“);
  7. obhajuje čo možno najužšiu spoluprácu medzi stabilizačnými silami EÚ v Bosne a Hercegovine a zostávajúcimi jednotkami NATO v tejto krajine na zaistenie jasného vymedzenia úloh a zodpovedností medzi obidvoma organizáciami;
  8. víta zachovanie prítomnosti NATO v Bosne a samostatného veliteľstva NATO v Sarajeve v kontexte programu NATO Partnerstvo za mier ale trvá na tom, že okrem odovzdania misie na zachovanie mieru by sa Európskej únii mala odovzdať aj zodpovednosť za protiteroristické operácie, ako aj za zatknutie vojnových zločincov;

---

¹ Komplexná stratégia pre Bosnu a Hercegovinu bola naznačená 14. júna 2004 v Rade pre zahraničné veci a prijatá Európskou radou 17. -18. júna 2004. Rada EÚ, 10099/04, Brusel, 15. júna 2004

² Spoločná akcia Rady 2004/569/SZBP z 12. júla 2004, Ú. v. L 252, 28.7.2004, str. 7-9

³ Spoločná akcia Rady 2002/210/SZBP z 11. marca 2002; Ú. v. L70, 13.3.2002, str. 1

9. odporúča Osobitnému predstaviteľovi EÚ (EUSR), aby nielen úzko spolupracoval s veliteľom síl EÚ, ale pozval do koordinačnej skupiny EUSR aj predstaviteľov NATO, aby sa zabezpečila koordinácia a súdržnosť pri všetkých aktivitách EÚ v Bosne a Hercegovine;
10. víta úmysel tretích štátov zúčastňovať sa vojenských operácií EÚ;
11. domnieva sa, že táto operácia by mala vytvoriť väčšiu kolektívnu kapacitu pre plánovanie a riadenie európskych vojenských operácií na úrovni EÚ z hľadiska rozvoja civilnej a vojenskej plánovacej bunky EÚ; víta úmysel spojiť vojenské akcie s ďalšími aspektmi úlohy EÚ v Bosne a Hercegovine, vrátane policajného dohľadu, rozvoja a vzdelávania;
12. vyzýva, aby sa misia Althea zaviazala, že sa bude riadiť právnymi predpismi spoločenstva a medzinárodnými právnymi predpismi pre ľudské práva;
13. domnieva sa, že je dôležité, aby sily EÚ zahŕňali silný prvok „policajného typu“ (Integrovanú policajnú jednotku) na vykonávanie takých úloh, na ktoré armáda obvykle nie je pripravovaná a ktoré nemôžu vykonávať bežné policajné zložky, najmä preto, že policajná misia EÚ má nevykonný mandát, v rámci ktorého môže len poskytovať rady a sledovať vývoj; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam zvýšiť úsilie na vytvorenie miestnych, multietnických policajných zložiek, ktoré majú dôveru všetkých komunít v krajine;
14. nalieha, aby vojenské a policajné zložky EÚ ako aj civilné orgány v Bosne a Hercegovine úzko spolupracovali pri intenzívnom pátraní po vojnových zločincoch a pri boji proti každému druhu terorizmu;
15. odporúča, aby sily EÚ pokračovali v súčasnej praxi SFOR pri vytváraní siete malých vojenských tímov, ktoré budú žiť medzi miestnym obyvateľstvom v „hostiteľských domoch“, s cieľom udržať si prehľad o situácii a vzbudzovať rešpekt, napriek zníženiu počtu vojakov z 12 000 na 7 000 v júni 2004;
16. zdôrazňuje význam jasného rozdelenia pôsobnosti v hierarchii velenia medzi veliteľom síl EÚ v Bosne a Hercegovine a veliteľom operácií EÚ, ktorým je veliteľ DSACEUR v SHAPE; víta skutočnosť, že v regionálnom veliteľstve NATO v Neapoli (Taliansko) sa zriadi veliteľský prvok EÚ;
17. požaduje s ohľadom na väčšiu integráciu a koordináciu civilných a vojenských aspektov operácie „Althea“, aby bol informovaný o aktuálnej situácii osobitným zástupcom EÚ, ako aj aby bol pravidelne informovaný predsedom Politického a bezpečnostného výboru (PBV), ktorý vykonáva politické a strategické vedenie vojenskej operácie EÚ;
18. aby sa zabránilo vzniku situácií podobným ako v marci 2004 v Kosove, výbor požaduje informácie o plánoch, ako bude fungovať rozhodovanie medzi rôznymi orgánmi EÚ v prípadoch spontánneho vypuknutia násillia; vyzýva Radu o poskytovanie konkrétnych informácií o „akcieschopnosti“ a „pravidlách zapojenia“ misie ALTHEA;

19. dúfa, že vytvorenie civilnej a vojenskej plánovacej bunky EÚ bude dôležitým krokom pri poskytovaní analýzy a skúseností z operácie „Althea“, aby v budúcnosti EÚ účinnejšie zvládala civilné a vojenské krízy;
20. vyzýva na koordináciu spravodajských služieb a odporúča uplatniť osobitný mechanizmus koordinácie tokov informácií týkajúcich sa pravdepodobnosti národnostne motivovaného napätia medzi jednotkami EÚ, NATO, USA a ďalšími stranami operujúcimi v regióne;
21. vyzýva Radu, aby definovala a rozšírila úlohu monitorovacej misie EÚ v Bosne a Hercegovine, aby sa táto stala primeraná, a tiež aby sa do misie ALTHEA začlenila táto civilná zložka;
22. víta skutočnosť, že sa po šiestich mesiacoch uskutoční hodnotenie tejto operácie a vyzýva osobitného predstaviteľa EÚ a predsedu Politického a bezpečnostného výboru, aby Parlamentu predložili vyhlásenie o tomto hodnotení;
23. vyzýva konferenciu predsedov Európskeho parlamentu, aby splnomocnila príslušný výbor na vyslanie vyšetrovacej delegácie do Bosny a Hercegoviny, ktorá by vyhodnotila dosiahnutý pokrok;
24. poveruje predsedu Európskeho parlamentu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii a parlamentom členských štátov a tretích krajín, ako aj parlamentom a vládam Bosny a Hercegoviny.